

Inspektionsrapport  
från Skolverket  
54-2008:0092

Utbildningsinspektion i  
den fristående grundskolan  
och särskolan Gaddensskolan  
i Bollebygds kommun

---

Beslut  
Skolrapport

*Skolverket*

Föräldrakooperativet Gadden  
Skräddaregården 21  
517 37 Bollebygd

2008-09-29  
1 (3)  
Dnr 54-2008:00092

### **Genomförd utbildningsinspektion i den fristående grundskolan och särskolan Gaddensskolan i Bollebygds kommun**

Skolverket har genomfört inspektion i den fristående grundskolan Gaddensskolan i Bollebygds kommun. Besök gjordes i skolan den 14 och 15 maj 2008.

Vid utbildningsinspektion tar Skolverket ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande att nå de nationella målen samt om huvudmannen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Inspektionen av fristående skolor ska förutom att granska utbildningens kvalitet klargöra om huvudmannens verksamhet uppfyller kraven för att även fortsättningsvis vara godkänd som fristående grundskola och vara berättigad till bidrag från barnens och elevernas hemkommuner.

Utbildningsinspektionen behandlar tre områden, verksamhetens resultat, genomförande och förutsättningar. Inspektionen syftar dock inte till att skapa en heltäckande bild av all skolverksamhet vid den aktuella tidpunkten utan prioriterar särskilt starka sidor eller påtagliga svagheter i verksamheterna. Övergripande information och exempel på kriterier för bedömningen av respektive granskningsområde finns publicerade på Skolverkets webbplats ([www.skolverket.se](http://www.skolverket.se)).

Av bilagd rapport framgår hur inspektionen genomförts samt de bedömningar som gjorts av inspektörerna.

Detta beslut redovisar dels områden där det finns sådana brister i verksamheten att dessa snarast måste åtgärdas, dels områden som behöver förbättras i ett fortsatt kvalitetsarbete.

**Senast inom tre månader från beslutsdagen, dvs. den 29 december 2008 ska Föräldrakooperativet Gadden redovisa till Skolverket enheten i Göteborg vilka åtgärder som vidtagits mot de brister som påtalats i verksamheten.**

Skolverket avser även att vid kommande inspektionstillfälle följa upp effekterna av inspektionen.

## Skolverkets beslut med anledning av inspektionen

Inspektionen visar att det vid Gaddenskolan finns goda förutsättningar för elevernas utveckling och lärande. Enligt Skolverkets bedömning arbetar Gaddenskolan konsekvent och framgångsrikt med att eleverna ska tillägna sig förhållningssätt och förmågor för att tillgodogöra sig undervisningen. Eleverna upplever att de har en trygg miljö för lärande och att de trivs i skolan. Lärarna poängterar vikten av att lära på olika sätt och att eleverna ska känna att de lyckas i sitt skolarbete.

Vid Gaddenskolan pågår ett väl fungerande arbete med elevernas inflytande över verksamheten i stort. Eleverna har kännedom om målen för utbildningen vilket också möjliggör för dem att med stigande ålder och mognad utöva ett inflytande över planering och genomförande av lärandet.

Skolan har väl fungerande rutiner och metoder för värdegrundsarbetet. Dock uppfyller inte skolans likabehandlingsplan de krav som lagen ställer på en sådan plan.

Vidare bedömer Skolverket att skolans kvalitetsredovisning inte uppfyller förordningens krav, då den inte innehåller en systematisk utvärdering av elevernas kunskapsresultat i förhållande till de nationella målen. Skolan kan enligt Skolverket ännu bättre ta till vara de goda förutsättningar som finns för verksamheten och komma längre i arbetet med att uppfylla de nationella målsättningarna. Skolans kvalitetsredovisning har brister i bedömningen av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats och i analysen därav.

Följande områden inom Gaddenskolans verksamhet visar sådana brister att de snarast måste åtgärdas.

- Skolans likabehandlingsplan uppfyller inte de krav som ställs på en sådan plan (6 § lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever).
- Skolan har två rektorer, vilket inte är i enlighet med förordningen (1 a kap. 4 § förordning om fristående skolor).
- Skolan gör inte en systematisk uppföljning och utvärdering av elevernas kunskapsresultat i förhållande till målen i årskurs 5 i samtliga ämnen (9 kap. 2 § skollagen).
- Skolans kvalitetsredovisning uppfyller inte kraven i förordningen (3 och 5 §§ förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m.).

Skolverket bedömer att följande områden är i behov av förbättringsinsatser.

- Pedagogisk samverkan mellan grundskolans årskurser bör förbättras för att stödja elevernas långsiktiga lärande och utveckling för att nå målen.
- Skolans kvalitetsarbete bör utvecklas.

På Skolverkets vägnar

Marie-Hélène Ahnborg  
Avdelningschef

Ulla-Britt Norin  
Undervisningsråd

I ärendets slutliga handläggning har också enhetschefen Hans Larson samt undervisningsråden Tomas Erlandsson och Claes-Göran Aggebo deltagit.

**Bilaga**  
Rapport

**Kopia till**  
Bollebygds kommun  
Övriga enligt fastställd sändlista.

## Utbildningsinspektion i den fristående grundskolan och särskolan Gaddenskolan

Förskoleklass

Grundskola årskurserna 1–6

### Inledning

Skolverket har granskat verksamheten i och besökt Gaddenskolan den 14 och 15 maj 2008. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för utbildningsinspektionen. Detta är Skolverkets tredje inspektion av skolan sedan den startade sin verksamhet 1994. Den senaste inspektionen av skolan gjordes 2000. I Skolverkets beslut (dnr 54-2000: 608) den 6 juni 2000 konstateras att Gaddenskolan alltså uppfyller villkoren för godkännande och rätt till bidrag från elevernas hemkommuner.

Inspektionen riktas mot tre huvudområden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, förordningen om fristående skolor och övriga författningar som gäller för fristående skolor. Information om inspektionen finns i separata material och på Skolverkets webbplats ([www.skolverket.se/Inspektion](http://www.skolverket.se/Inspektion)).

Inspektionen av fristående grundskolor ska ytterst klargöra om huvudmannens verksamhet uppfyller kraven för att även fortsättningsvis vara godkänd som fristående grundskola och därmed ha rätt till bidrag från elevernas hemkommuner.

Huvudmannen har ansvar för att de brister som inspektörerna lyfter fram i helhetsbedömningen åtgärdas. Åtgärderna ska redovisas till Skolverket vilket framgår av Skolverkets beslut. Skolverket följer också upp effekterna av inspektionen vid nästkommande inspektion.

### Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömning är dels dokument som huvudmannen har lämnat till Skolverket, dels den information som samlats in under besöket. Även annan information om skolan som finns i Skolverkets nationella uppföljningssystem eller finns publicerat på annat sätt har använts.

I skolan intervjuades rektorerna, ett urval av lärare, elever respektive föräldrar samt skolsköterskan och företrädare för huvudmannen. Inspektörerna besökte även lektioner i samtliga årskurser samt verksamheten i förskoleklassen. Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns i skolan utgör underlag för bedömningen.

Huvudmannen för Gaddenskolan har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifterna i rapporten.

Skolverket har i samband med inspektionen haft kontakt med Bollebygds kommun angående kommunens rätt till insyn i skolans verksamhet. Kommunen har enligt intervjuer med centrala tjänstemän och politiker inte använt sig av denna rätt.

### Beskrivning av skolan

| <b>Gaddenskolan</b> | <b>Antal elever</b> |
|---------------------|---------------------|
| Förskoleklass       | 22                  |
| Grundskola          | 128                 |

Källa: Gaddenskolan

Skolverket godkände Gaddenskolan i Bollebygd som en fristående grundskola för årskurserna 1–6 genom beslut (dnr 1993:0040) den 1 november 1993, för fristående förskoleklass genom beslut (dnr 1999:1902) den 17 februari 2000, för fristående särskola för årskurserna 1–7 genom beslut (dnr 2001:1035) den 11 juni 2001. Enligt godkännandena har skolan rätt till bidrag.

Huvudman för skolan är Föräldrakooperativet Gadden med organisationsnummer 716448-1132.

Verksamheten vid Gaddenskolan startade läsåret 1994/95 och omfattar idag förskoleklass och grundskola årskurserna 1–6. Vid inspektionsbesöket hade skolan ingen elev mottagen i särskolan. Sedan höstterminen 2008 finns dock en elev vid skolan som är mottagen i särskolan. Enligt huvudmannen följer skolan läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet (Lpo 94). Skolans inriktning är allmän med ett freinetinspirerat arbetssätt samt miljöprofil.

Skolan hade vid inspektionsbesöket 150 elever. Samtliga elever är folkbokförda i Bollebygds kommun.

### Helhetsbedömning

Inspektionen visar att det vid Gaddenskolan finns goda förutsättningar för elevernas utveckling och lärande. Enligt inspektörernas bedömning arbetar Gaddensskolan konsekvent och framgångsrikt med att eleverna ska tillägna sig förhållningssätt och förmågor för att tillgodogöra sig undervisningen. Eleverna upplever att de har en trygg miljö för lärande och att de trivs i skolan. Lärarna poängterar vikten av att lära på olika sätt och att eleverna ska känna att de lyckas i sitt skolarbete.

Vid Gaddenskolan pågår ett väl fungerande arbete med elevernas inflytande över verksamheten i stort. Eleverna har kännedom om målen för utbildningen vilket också möjliggör för dem att med stigande ålder och mognad utöva ett inflytande över planering och genomförande av lärandet.

Skolan har väl fungerande rutiner och metoder för värdegrundsarbetet. Dock uppfyller inte skolans likabehandlingsplan de krav som lagen ställer på en sådan plan.

Vidare bedömer inspektörerna att skolans kvalitetsredovisning inte uppfyller förordningens krav, då den inte innehåller en systematisk utvärdering av elevernas kunskapsresultat i förhållande till de nationella målen. Skolan kan enligt inspektö-

terna ännu bättre ta till vara de goda förutsättningar som finns för verksamheten och komma längre i arbetet med att uppfylla de nationella målsättningarna. Skolans kvalitetsredovisning har brister i bedömningen av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats och i analysen därav.

Inspektörerna bedömer att utbildningen vid Gaddensskolan ger kunskaper och färdigheter som till art och nivå väsentligen svarar mot de kunskaper och färdigheter som skolor i det offentliga skolväsendet ska förmedla samt i övrigt svarar mycket bra mot de allmänna mål och den värdegrund som gäller för utbildning inom det offentliga skolväsendet.

### **Brister som måste åtgärdas**

Inspektörerna bedömer att nedan angivna brister snarast måste åtgärdas.

- Skolans likabehandlingsplan uppfyller inte de krav som ställs på en sådan plan (6 § lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever).
- Skolan har två rektorer, vilket inte är i enlighet med förordningen (1 a kap. 4 § förordningen om fristående skolor).
- Skolan gör inte en systematisk uppföljning och utvärdering av elevernas kunskapsresultat i förhållande till målen i årskurs 5 i samtliga ämnen (9 kap. 2 § skollagen).
- Skolans kvalitetsredovisning uppfyller inte kraven i förordningen (3 och 5 §§ förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m.).

### **Områden som är i behov av förbättringsinsatser**

Det finns enligt inspektörernas bedömning behov av förbättringsinsatser inom följande områden:

- Pedagogisk samverkan mellan grundskolans årskurser bör förbättras för att stödja elevernas långsiktiga lärande och utveckling för att nå målen.
- Skolans kvalitetsarbete bör utvecklas.

## Bedömningar

Nedan redovisas inspektionens bedömningar utifrån en fyrgradig kvalitetsskala enligt följande:

- *Mycket god* kvalitet innebär att styrdokumentens mål och krav *väl* uppfylls.
- *God* kvalitet innebär att styrdokumentens mål och krav i *huvudsak* uppfylls.
- *Mindre god* kvalitet innebär att styrdokumentens mål och krav endast *delvis* uppfylls.
- *Ej godtagbar* kvalitet innebar en *avsevärd avvikelse* från styrdokumentens mål och krav.

### 1 KUNSKAPER

Inom detta granskningsområde behandlas skolans kunskapsresultat och arbetet för att ge varje elev kunskaper och färdigheter som till art och nivå väsentligen motsvarar de nationella målen för lärandet uttryckta i läroplan och kursplaner. Vidare granskas vilka förutsättningar huvudmannen och skolan ger för att eleverna ska nå målen.

#### 1.1 Kunskapsresultat

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om eleverna tillägnar sig kunskaper i enlighet med läroplanens och kursplanernas mål.

**Tabell 1.** *Andel elever vid Gaddensskolan i procent som bedöms ha uppnått kravnivån för samtliga delprov vid nationella ämnesprov i årskurs 5.*

|           | 2007 | 2008 |
|-----------|------|------|
| Engelska  | 93%  | 90%  |
| Matematik | 68%  | 71%  |
| Svenska   | 92%  | 95%  |

Källa: Gaddensskolan

#### Kommentar:

Elevernas kunskapsresultat dokumenteras i ämnena engelska, matematik och svenska främst med hjälp av de nationella ämnesproven för årskurs 5. Enligt rektorerna sammanställs och kommenteras varje elevs kunskapsutveckling i fler ämnen än där nationella ämnesprov genomförs, dock inte i samtliga ämnen. Av tabell 1 framgår att flertalet elever bedöms ha uppnått kravnivån för samtliga delprov vid de nationella ämnesproven i engelska och svenska. Elevernas resultat vid de nationella ämnesproven i matematik är dock betydligt lägre. Inspektionen visar att det vid Gaddensskolan saknas systematiska utvärderingar av elevernas kunskaper i förhållande till målen i

|                                            |
|--------------------------------------------|
| läroplanen och de nationella kursplanerna. |
|--------------------------------------------|

## 1.2 Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om lärarna följer upp resultaten så att undervisningsmål och metoder ständigt kan prövas och utvecklas i förhållande till styrdokumentens krav,
- om kunskapsresultaten följs upp i alla ämnen,
- om kunskapsresultaten följs upp regelbundet under hela skoltiden,
- om utvecklingssamtal genomförs om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas,
- om en framtätsyftande individuell utvecklingsplan upprättas i samband med utvecklingssamtalen.

**Bedömning av området Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat:**

| Ej godtagbar kvalitet | Mindre god kvalitet | God kvalitet | Mycket god kvalitet |
|-----------------------|---------------------|--------------|---------------------|
|                       |                     |              | X                   |

### Motivering:

Enligt inspektörernas sammanvägda bedömning är arbetet inom området av mycket god kvalitet. Bedömningen grundar sig på att lärarna vid Gaddenskolan regelbundet följer upp elevernas kunskapsutveckling så att den egna undervisningen utvecklas. De nationella ämnesproven fyller sin diagnostiska funktion för varje enskild elev och används på individnivå som ett underlag för att bedöma vilka behov av stödinsatser eleverna har. Elever och föräldrar informeras om mål i respektive ämne såväl muntligt som skriftligt. Avstämningar görs kontinuerligt under läsåret och särskilt noga inför utvecklingssamtal. Lärarna genomför i enlighet med bestämmelserna utvecklingssamtal om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas. Vid dessa samtal får eleverna och föräldrarna en bild av elevernas kunskapsutveckling i samtliga ämnen. I Gaddenskolans arbetsplan presenteras vilka mål eleverna ska arbeta mot. Vid utvecklingssamtalet upprättas framtätsyftande individuella utvecklingsplaner av god kvalitet för samtliga elever.

## 1.3 Bedömning och betygssättning

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om lärarna gör en allsidig bedömning av elevernas kunskaper,
- om lärarna använder resultaten från de nationella ämnesproven för att bedöma elevers kunskapsutveckling och som stöd för betygssättning,

6 (15)

- om lärarna vid bedömning och betygssättning utgår från de nationella målen i kursplanerna och från betygskriterierna,
- om lärarna vid betygssättningen utnyttjar all tillgänglig information om elevens kunskaper i förhållande till kraven i kursplanerna,
- om betyg sätts enligt författningarnas krav,
- om betygskatalog förs enligt bestämmelserna.

**Bedömning av området bedömning och betygssättning:**

| Ej godtagbar kvalitet | Mindre god kvalitet | God kvalitet | Mycket god kvalitet |
|-----------------------|---------------------|--------------|---------------------|
|                       |                     | X            |                     |

**Motivering:**

Enligt inspektörernas sammanvägda bedömning är arbetet inom området av god kvalitet eftersom lärarna gör en allsidig bedömning av elevernas kunskaper på individnivå och använder resultaten från de nationella ämnesproven för att bedöma elevernas kunskapsutveckling. Vid bedömning utgår lärarna från de nationella målen i kursplanerna.

## 1.4 Genomförande av utbildningen

**Inom detta bedömningsområde har granskats:**

- om läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot anger inriktningen för skolans utbildning,
- om organisation och arbetssätt ger utrymme för olika kunskapsformer,
- om eleverna ges möjlighet till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet,
- om eleverna ges kunskap om demokratins principer och utvecklar sin förmåga att arbeta i demokratiska former,
- om undervisningen är saklig och allsidig,
- om de som arbetar i skolan samverkar för att göra skolan till en god miljö för utveckling och lärande,
- om skolan samverkar med arbetslivet och närsamhället,
- om arbetet i förskoleklassen stimulerar varje barns utveckling och lärande och ligger till grund till fortsatt skolgång.

**Bedömning av området Genomförande av utbildningen:**

| Ej godtagbar kvalitet | Mindre god kvalitet | God kvalitet | Mycket god kvalitet |
|-----------------------|---------------------|--------------|---------------------|
|                       |                     | X            |                     |

**Motivering:**

Enligt inspektörernas sammanvägda bedömning är arbetet inom området av god kvalitet. Bedömningen grundar sig på att läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot anger inriktningen för skolans utbildning. Det finns en tydlig ambition från lärarnas sida att variera undervisningen och att organisera den på olika sätt. Intervjuer med lärare och elever samt verksamhetsbesök visar att eleverna till viss del är medvetna om mål i läroplan och kursplaner. Inspektörerna ser i några klassrum att målen är tydliggjorda samt att eleverna ges möjlighet att utvärdera och reflektera över sitt lärande. Lärare uttrycker att de inte är tillräckligt bra på att uppmärksamma eleverna på det inflytande de i realiteten har och anser att de borde bli bättre på detta. Enligt läroplanen ska skolan sträva efter att varje elev har kunskap om demokratins principer och utvecklar sin förmåga att arbeta i demokratiska former. Läraren ska tillsammans med eleverna planera och utvärdera undervisningen och förbereda eleverna för delaktighet och medansvar och för de rättigheter och skyldigheter som präglar ett demokratiskt samhälle. Vid Gaddensskolan genomförs klassråd, elevråd och så kallade stormöten. Elevrådets representanter säger att de får bestämma mycket på skolan. Dessutom bedömer inspektörerna att arbetet i förskoleklassen stimulerar varje barns utveckling och lärande och ligger till grund för fortsatt skolgång.

Inom området finns följande förbättringsbehov:

**Samverkan inom skolan**

Enligt läroplanen ska alla som arbetar i skolan samverka för att göra skolan till en god miljö för utveckling och lärande. Läraren ska samverka med andra lärare i arbetet med att nå utbildningsmålen.

Enligt lärare och rektorer finns inget system för att följa upp resultaten vid nationella ämnesprov i årskurs 5 på ett systematiskt vis. Detta innebär att de avstämningstillfällen som nationella proven utgör inte används som ett redskap för att reflektera över och utveckla undervisningen i samtliga årskurser. Resultaten tenderar att bli en angelägenhet för de lärare som undervisar i de aktuella årskurserna och inte för samtliga lärare som undervisat eleverna.

Inspektörerna bedömer att pedagogisk samverkan mellan grundskolans årskurser bör förbättras för att stödja elevernas långsiktiga lärande och utveckling för att nå målen.

## 1.5 Anpassning av verksamheten till elevernas behov

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om undervisningen anpassas till varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande,
- om särskilt stöd ges till barn och elever som har svårigheter i skolarbetet,
- om det vid behov av särskilda stödåtgärder alltid utarbetas åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav.

**Bedömning av området Anpassning av verksamheten till elevernas behov:**

| Ej godtagbar kvalitet | Mindre god kvalitet | God kvalitet | Mycket god kvalitet |
|-----------------------|---------------------|--------------|---------------------|
|                       |                     |              | X                   |

### Motivering:

Enligt inspektörernas sammanvägda bedömning är arbetet inom området av mycket god kvalitet eftersom skolan på ett bra sätt anpassar undervisningen till varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande. Det finns ett stort engagemang i att ge särskilt stöd till elever som har svårigheter i skolarbetet. Det finns enligt rektorer och lärare rutiner för arbetet med elever i behov av särskilt stöd. Alla som arbetar i skolan uppmärksammar och hjälper elever som har svårigheter i skolarbetet. Regelbundna träffar genomförs med skolans elevhälsoteam då behovet av insatser aktualiseras. För elever som riskerar att inte nå målen upprättas åtgärdsprogram av god kvalitet.

## 2 NORMER OCH VÄRDEN

Inom detta granskningsområde behandlas skolans arbete för att påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dessa komma till uttryck i vardaglig handling.

### 2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om skolan utgör en trygg miljö,
- om skolan har en studiemiljö som är inriktad på lärande och ger stöd åt att utveckla kunskaper,
- om skolan/lärarna bedriver ett aktivt värdegrundsarbete,
- om skolan har upprättat en likabehandlingsplan i enlighet med författningarna och dess mål och åtgärder är synliga i det dagliga arbetet.

**Bedömning av området Normer och värden i studiemiljö och samvaro:**

| Ej godtagbar kvalitet | Mindre god kvalitet | God kvalitet | Mycket god kvalitet |
|-----------------------|---------------------|--------------|---------------------|
|                       |                     | X            |                     |

**Motivering:**

Enligt inspektörernas sammanvägda bedömning är arbetet inom området av god kvalitet då skolan bedriver ett aktivt värdegrundsarbete. Av intervjuer och verksamhetsbesök framgår att skolan har genomtänkta rutiner och metoder för sitt värdegrundsarbete. Inspektörerna upplever vid sitt besök att trygghet och trivsel är den dominerande bilden av klimatet på skolan. Eleverna uttrycker sig mycket positivt om sin skola och säger att lärarna snabbt tar tag i eventuella konflikter. Enligt elever, lärare och skolledning är mobbning eller annan kränkande behandling ovanligt vid skolan. Skolans gemensamhetsutrymmen är välhållna och fria från klotter vilket bidrar till en god lärandemiljö.

Inom området finns följande brist:

**Likabehandling**

Enligt lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever råder det numera ett uttryckligt förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever. Lagens ändamål är att främja barns och elevers lika rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder och att förebygga och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling.

Huvudmannen ska enligt lagen bedriva ett målinriktat arbete för att främja dessa ändamål och se till att det upprättas en likabehandlingsplan i varje verksamhet. I det målinriktade arbetet ingår även att vidta åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för trakasserier och annan kränkande behandling liksom att vid behov utreda omständigheterna och i förekommande fall vidta åtgärder för att förhindra fortsatta trakasserier.

I likabehandlingsplanen ska åtgärder redovisas och den ska ses över och följas upp varje år. Likabehandlingsplanen ska upprättas, följas upp och ses över under medverkan av barnen eller eleverna och den ska utgå från en kartläggning av den egna verksamheten.

Vid inspektionstillfället har Gaddensskolan en likabehandlingsplan. Denna plan kan inte anses motsvara en sådan likabehandlingsplan som lagen kräver då den exempelvis saknar en allmän översikt över de insatser som ska vidtas för att främja barns och elevers lika rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder och för att förebygga och förhindra diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling mellan elever men också mellan vuxen och elev. Planen saknar även en specifik redovisning av verksamhetens behov, utifrån en aktuell kartläggning, som utgångspunkt för vilka insatser som avses påbörjas och genomföras under det kommande året samt en beskrivning av ansvarsfördelningen mellan rektorn eller någon annan med motsva-

rande ledningsfunktion och personal.

Inspektörerna bedömer att skolans likabehandlingsplan inte uppfyller de krav som ställs på en sådan plan.

Se vidare Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2007:7) för arbetet med att främja likabehandling.

### 3 LEDNING OCH KVALITETSARBETE

Inom detta granskningsområde behandlas tillgång till utbildning samt verksamhetens ledning och personal och hur skolan följer de nationella bestämmelserna som omfattar dessa grupper. Inspektionen granskar dessutom rektors och personalens ansvarstagande för skolans målinriktning och myndighetsutövning samt hur skolans kvalitetsarbete fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen.

#### 3.1 Tillgång till likvärdig utbildning

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om skolan tar emot elever enligt bestämmelserna, det vill säga skolan är öppen för alla och urvalet sker efter grunder som är förenliga med de allmänna målen och värdegrunden,
- om varje elev erbjuds ett sådant antal undervisningstimmar att det ger förutsättningar att nå målen i respektive ämne,
- om skolan erbjuder eleverna valmöjligheter i enlighet med författningarna,
- om skolan erbjuder eleverna studie- och yrkesorientering,
- om eleverna har tillgång till nödvändig utrustning och ändamålsenliga lokaler,
- om utbildningen är avgiftsfri för alla elever med undantag av enstaka inslag som kan föranleda obetydlig kostnad,
- om verksamheten i förskoleklassen omfattar minst 15 timmar i veckan eller 525 timmar om året.

**Bedömning av området Tillgång till likvärdig utbildning:**

| Ej godtagbar kvalitet | Mindre god kvalitet | God kvalitet | Mycket god kvalitet |
|-----------------------|---------------------|--------------|---------------------|
|                       |                     | X            |                     |

#### Motivering:

Enligt inspektörernas sammanvägda bedömning är arbetet inom området av god kvalitet. Vid intagning till skolan tillämpas syskonförtur. Övriga platser står öppna för alla och eleverna tas in efter anmälningdatum. Inspektörerna bedömer att varje elev erbjuds ett sådant antal undervisningstimmar att de ges förutsättningar att nå målen i respektive ämne. Skolans timplan är avstämd mot den kommunala Bolle-

bygdsskolans timplan där Gaddenskolans elever i stor utsträckning fortsätter sin skolgång i årskurs 7. Enligt personal, elever och föräldrar är utbildningen avgiftsfri för alla elever trots att eleverna bl.a. genomför lägerverksamhet och under årskurs 6 reser till sina vänskolor i Spanien och England. Ekonomiska förutsättningar skapas genom olika aktiviteter som elever och föräldrar ansvarar för. Inspektörerna vill uppmärksamma skolan på att sådana aktiviteter måste vara frivilliga för elever och föräldrar. Resor som är en del av elevernas utbildning ska vara avgiftsfria. Verksamheten i förskoleklassen omfattar minst 15 timmar i veckan eller 525 timmar om året. Skolan ger tillgång till utbildning enligt författningarna. Inspektörerna bedömer att eleverna har tillgång till nödvändig utrustning och ändamålsenliga lokaler.

### 3.2 Personalens utbildning och kompetensutveckling

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om skolans pedagogiska personal har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver,
- om skolans pedagogiska personal har nödvändiga insikter i de föreskrifter som styr utbildningen,
- om skolans pedagogiska personal får den kompetensutveckling som de behöver för att kunna utföra sina arbetsuppgifter på ett professionellt sätt,
- om rektor genom utbildning och erfarenhet har förvärvat pedagogisk insikt.

**Bedömning av området Personalens utbildning och kompetensutveckling:**

| Ej godtagbar kvalitet | Mindre god kvalitet | God kvalitet | Mycket god kvalitet |
|-----------------------|---------------------|--------------|---------------------|
|                       |                     | X            |                     |

#### Motivering:

Enligt inspektörernas sammanvägda bedömning är arbetet inom området av god kvalitet. Inspektörerna gör bedömningen att skolans pedagogiska personal har nödvändiga insikter i de föreskrifter som styr utbildningen. Enligt rektorerna har lärarna utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver. Skolans klasslärarsystem innebär dock att lärare ibland undervisar i ämnen de inte har utbildning för. Skolledningen är medveten om detta och kompetensutvecklar därför sin personal i hög utsträckning. Vid skolan finns t.ex. en barnskötare som på skolans bekostnad vidareutbildar sig till förskollärare. Skolan har goda rutiner avseende kompetensutveckling för den pedagogiska personalen så att dessa ska kunna utföra sina arbetsuppgifter på ett professionellt sätt.

Officiell statistik visar att år 2007 var lärartätheten vid Gaddenskolan 6,1 lärare per 100 elever. Enligt skolans rektorer är dock lärartätheten 8,6 lärare per 100 elever vid samma tid vilket är något högre än riket med 8,3. Inspektörerna vill påpeka vikten av att riktiga uppgifter rapporteras av skolan.

Skolans rektorer har genom utbildning och erfarenhet förvärvat pedagogisk insikt och genomgår vid inspektionstillfället den statliga rektorsutbildningen.

### 3.3 Rektorns ansvar

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om rektor håller sig förtrogen med det dagliga arbetet,
- om rektor som pedagogisk ledare tar det övergripande ansvaret för att verksamheten inriktas på att nå de nationella målen,
- om rektorn tar ansvar för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen,
- om rektorn fattar beslut enligt bestämmelserna,
- om lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg följs.

**Bedömning av området Rektors ansvar:**

| Ej godtagbar kvalitet | Mindre god kvalitet | God kvalitet | Mycket god kvalitet |
|-----------------------|---------------------|--------------|---------------------|
|                       | X                   |              |                     |

#### Motivering:

Enligt inspektörernas sammanvägda bedömning är arbetet inom området av mindre god kvalitet. Bedömningen grundar sig på att all personal som anställs har uppvisat föreskrivna registerutdrag ur belastningsregistret enligt rektorerna. Vid samtal med personal, föräldrar och elever ges en samstämmig bild av att rektorerna håller sig förtrogna med det dagliga arbetet på ett mycket bra sätt. Elever, föräldrar och personal har stort förtroende för rektorerna som dagligen är ute i verksamheten och tar ett övergripande ansvar för den pedagogiska utvecklingen samt fattar de grundläggande beslut som bestämmelserna anger.

Inom området finns följande brister:

#### **Rektor**

Enligt förordning om fristående skolor ska det finnas en rektor för ledningen av utbildningen i fristående skolor.

Vid Gaddenskolan är två rektorer anställda. Rektorerna har delat upp arbetsuppgifterna mellan sig på ett sätt som gör att varje elev har två rektorer. Både elever och föräldrar upplever att eleverna har två rektorer vilket också bekräftas av lärare och rektorer.

Inspektörerna bedömer att detta står i strid med författningarna eftersom det endast är möjligt för en fristående skola att ha en rektor.

**Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering av skolans resultat**

Enligt läroplanen ansvarar rektorn för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen.

Inspektörerna har inte sett att skolan gör uppföljningar, sammanställningar eller utvärderingar av kunskapsresultaten i samtliga ämnen vilket är rektorns ansvar.

Inspektörerna bedömer att skolan inte gör en systematisk uppföljning och utvärdering av elevernas kunskapsresultat i förhållande till målen i årskurs 5 i samtliga ämnen.

**3.4 Kvalitetsarbete**

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga planerar, följer upp och utvärderar sin verksamhet samt tar tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder för att förbättra måluppfyllelsen,
- om kvalitetsarbetet dokumenteras i en kvalitetsredovisning som innehåller en bedömning av i vilken mån de nationella målen för utbildningen nåtts och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för att öka måluppfyllelsen.

**Bedömning av området Kvalitetsarbete:**

| Ej godtagbar kvalitet | Mindre god kvalitet | God kvalitet | Mycket god kvalitet |
|-----------------------|---------------------|--------------|---------------------|
|                       | X                   |              |                     |

**Motivering:**

Enligt inspektörernas sammanvägda bedömning är arbetet inom området av mindre god kvalitet.

Inom området finns följande brist och förbättringsbehov:

**Kvalitetsarbete**

Enligt läroplanen måste skolans verksamhet utvecklas så att den svarar mot uppställda mål. Detta kräver att undervisningsmålen ständigt prövas, resultaten följs upp och utvärderas och att nya metoder prövas och utvecklas. Ett sådant arbete måste ske i ett aktivt samspel mellan skolans personal och elever och i nära kontakt med såväl hemmen som det omgivande samhället.

Inspektörerna bedömer att skolan till viss del bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga följer upp och utvärderar sin verksamhet samt tar tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder för att förbättra måluppfyllelsen. Av intervjuer framgår att det finns en medvetenhet att utvärdera undervisningsmoment av skilda slag. Fortlöpande samtal med eleverna följs upp med mer eller mindre kontinuerliga skriftliga utvärderingar och det finns en ambition att systematiskt knyta utvärderingarna till planering och genomförande av undervisningen. Av intervjuer med personalen och rektorerna framkommer dock att resultaten sällan återkopplas och

ligger till grund för skolans kvalitetsredovisning. Som tidigare beskrivits följer skolan inte upp, utvärderar och sammanställer resultaten i samtliga ämnen. Kunskapen om skolans kunskapsresultat är inte utgångspunkt för skolans kvalitetsarbete. Följaktligen är det därför få slutsatser i kvalitetsredovisningen om vilka åtgärder som behöver vidtas för en ökad måluppfyllelse.

Inspektörerna bedömer att skolans kvalitetsarbete bör utvecklas och systematiseras så att skolan kan vidta relevanta åtgärder för ökad måluppfyllelse och för att eleverna ska få en optimal lärandemiljö.

### **Kvalitetsredovisning**

Enligt förordningen om kvalitetsredovisning ska kvalitetsredovisningen innehålla en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för ökad måluppfyllelse. I kvalitetsredovisningen ska verksamhetens förutsättningar, arbetet i verksamheten och utbildningens måluppfyllelse redovisas. I kvalitetsredovisningen ska uppföljning och utvärdering av likabehandlingsplanen redovisas.

Vid Gaddenskolan har en skriftlig kvalitetsredovisning upprättats för läsåren 2006/07 och 2007/08. Kvalitetsredovisningarna är enligt rektorerna baserade på utvärderingar av lärarna. Personalen säger sig varit delaktiga i upprättandet av skolans kvalitetsredovisningar. För att tydliggöra och stärka processen med att utveckla verksamheten har flera pedagoger och ledningen deltagit i utbildningen "Kvalitetsarbete hela skolans ansvar" genom Myndigheten för Skolutveckling. Utbildningen har bidragit till diskussioner om kvalitet och har enligt rektorerna medfört att flera pedagoger nu upplever det mer meningsfullt än tidigare år att arbeta med skolans kvalitetsredovisning. Kvalitetsredovisningen bör dock utvecklas att bättre ge information om verksamhetens måluppfyllelse. Skolans kvalitetsredovisning uppfyller inte förordningens krav, då den saknar en systematisk utvärdering av elevernas kunskapsresultat i förhållande till de nationella målen. Skolan bör enligt inspektörerna ännu bättre ta till vara de goda förutsättningar som finns för verksamheten och komma längre i arbetet med att uppfylla de nationella målsättningarna. Skolans kvalitetsredovisning har brister i bedömningen av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats och i analysen därav.

Inspektörerna vill uppmärksamma vikten av att elever och elevernas vårdnadshavare ges möjlighet att delta i arbetet med kvalitetsredovisning.

Inspektörerna bedömer att skolans kvalitetsredovisning inte uppfyller kraven i förordningen.

Se vidare Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2006:18) om kvalitetsredovisning.

## **3.5 Huvudmannaskap och tillstånd**

**Inom detta bedömningsområde har granskats:**

- om skolan drivs av den huvudman som innehar tillståndet,
- om huvuddelen av skolans undervisning bedrivs med hjälp av lärare som är anställda av skolan,

- om utbildningen sker inom ramen för Skolverkets tillstånd.

**Bedömning av området Huvudmannaskap och tillstånd:**

| Ej godtagbar kvalitet | Mindre god kvalitet | God kvalitet | Mycket god kvalitet |
|-----------------------|---------------------|--------------|---------------------|
|                       |                     | X            |                     |

**Motivering:**

Inspektörerna bedömer att Huvudmannaskap och tillstånd är av god kvalitet. Inspektörerna bedömer att skolan drivs av den huvudman som innehar tillståndet och att större delen av undervisningen bedrivs med hjälp av lärare som är anställda vid skolan. Undervisning i trä- och metallslöjd samt språkvalen tyska, franska och spanska bedrivs av lärare anställda vid Bollebygdsskolan. Inspektörerna bedömer att utbildningen sker inom ramen för Skolverkets tillstånd.

### 3.6 Stabilitet

**Inom detta bedömningsområde har granskats:**

- om skolan har ett stabilt elevunderlag och en stabil ekonomi så att skolans varaktighet och elevernas fortsatta skolgång kan garanteras.

**Bedömning av området Stabilitet:**

| Ej godtagbar kvalitet | Mindre god kvalitet | God kvalitet | Mycket god kvalitet |
|-----------------------|---------------------|--------------|---------------------|
|                       |                     | X            |                     |

**Motivering:**

Enligt inspektörernas sammanvägda bedömning är arbetet inom området av god kvalitet. Huvudmannen för skolan har lämnat en ekonomisk redovisning avseende 2005–2007. Av dokumenten framgår att verksamheten finansieras med bidrag från elevernas hemkommun. Det redovisade ekonomiska läget visar på en verksamhet som i stort sett är i balans. Huvudmannen uppger att skolans utbildning är mycket efterfrågad. Skolans elevunderlag är stabilt med betydligt större efterfrågan än vad skolan har möjlighet att ta emot.

2008-09-29 Göteborg

Ulla-Britt Norin

Lena von Platen